

være det bagværende Forhold, det er jo Ministeren, som fortolker og udsender til Amtskommissionerne Anvisning for deres Fremgangsmaade, og det er altsaa Ministeriets Opfattelse af, hvorledes Loven skal forstaas, der skal tilkendegives Kommissionerne, og hvorefter disse skal arbejde. Men det er mig en Tilfredsstillelse, at Ministeriet har samme Opfattelse med Hensyn til Loven, som Rigsdagen havde, da Loven vedtoges, og at Ministeriet vil søge at gennemføre Loven netop i den Aand og Mening, i hvilken Rigsdagen har vedtaget den.

Jeg finder, at Ministeren ikke havde nogen god Undskyldning for, at Sagen har taget saa lang Tid; thi efter min Mening kunde Ejendommene omtrent have været vurderede nu, om hele Apparatet havde været i Orden. Det kunde det have været, samtidig med at Fristen for Indgivelse af Fortegnelser var udløbet, og Ministeren kunde godt, samtidig med at Loven var stadfæstet, have udnævnt Kommissionsformændene og henstillet til Amterne at udnævne deres Repræsentanter; ogsaa de Instrukser, som Ministeriet havde at udfærdige til Kommissionerne, kunde have været parate. Loven var færdig og ventede kun paa at blive ført ud i Livet; hvis der over Ministeren havde været — jeg kunde fristes til at sige samme Energi med Hensyn til at føre Fæsteloven ud i Livet, som han udviste f. Eks. med Hensyn til at gennemføre en Lov om Ekspropriation af Jord, vilde der sikkert have været anderledes Fart i Sagens Gennemførelse. Naar imidlertid Ministeren fortolker Loven, som han gør, betyder det for saa vidt mindre, at man er noget tilbage med Hensyn til Vurderinger. Thi naar Fæstere og Husmænd, som falder ind under denne Lov, er klare over, at hvad enten Vurderingen falder noget tidligere eller noget senere, er Grundlaget det samme, saa vil Ængstelsen og Uroen forsvinde.

Med Hensyn til Tiendegaarde og Parceliststeder stillede jeg tre forskellige Spørgsmaal til Ministeren. Jeg er vel vidende om, hvilke Vanskeligheder der vil være med Hensyn til at faa Lovhjemmel for at tvangs-sælge disse Parceliststeder; men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at man egentlig har brudt det strenge Princip, idet man har taget alle de Huse med, som Loven af 1902 omfatter, og man har taget de Pligthuse med, som de gamle Forordninger af 1791 og 1805 omfatter. Med Hensyn til alle disse Huse er der i Virkeligheden kun sket dette, at der er lagt den Servitut paa dem,

at de ingen Sinde kan nedlægges. De Huse, som Loven af 1902 omfatter, er matrikulerede som Fæstehuse; men der er ingen Fæstepligt eller Fæstetvang paa dem. Ikke desto mindre har man taget disse Huse med ind under de Ejendomme, som skal sælges i Henhold til Fæsteloven, og naar man har kunnet gøre det, har jeg mine Tvivl om, hvorvidt man ikke lige saa godt kunde tage disse Huse med, der bevislig paa et senere Tidspunkt er udparcellerede fra et Fæstested, som er Fæstetvang undergivet. Jeg saa altsaa helst, at man fra Ministeriets Side tog dette Spørgsmaal under Overvejelse og tog Initiativet til eventuelt at stille Forslag i saa Henseende.

Ministeren udtalte, at han vilde tage Spørgsmaalet under Overvejelse; jeg haaber da, at det bliver en velvillig og grundig Overvejelse, Ministeren vil underkaste Spørgsmaalet om, hvorvidt man kan sælge disse Ejendomme. Skulde Ministeren saa komme til den Erkendelse, at han ikke vil kunne paatage sig Ansvar for, at disse Parceliststeder tvangs-sælges efter Fæstelovens Regler, vilde jeg meget henstille til Ministeren, at han tog Initiativet til at bringe disse Huse paa mellem 1 og 2 Tdr. Hartkorn og Tiendegaarde ind under Regler, der bestemmer, at de ikke maa gives i Brug paa et kortere Aaremaal end 8 Aar; derved krænker man ingen. Jeg saa ogsaa gerne, at Ministeren ikke vilde være for længe om at træffe sin Beslutning i saa Henseende. Thi Forholdet, som det nu er, forekommer mig at være i høj Grad haltende: naar der nu er givet en Lov, ifølge hvilken intet andet Husmandsbrug med Jordtilliggende vil blive givet i Brug paa et kortere Aaremaal end 8 Aar, og hvorefter alle de Ejendomme, som er Fæstetvang undergivne, og alle de Huse, jeg nævnte før, som Loven af 1902 omfatter, alle Pligthuse, vil blive bortsolgt, er det inkonsekvent, at der skal være en mindre Enklave af smaa Parcelsteder og Tiendegaarde, om hvilke man kan sige, at de kan gives i Brug paa et Aar ad Gangen. Et saadant Forhold betragter jeg som forkasteligt og ikke stemmende med Tidens Krav.

Jeg haaber derfor, at Ministeren ikke vil være for længe om at overveje, hvad han i saa Henseende vil gøre, men at han vil tage Initiativet til at foretage en Ændring i den Retning, jeg har nævnt, thi det forekommer mig, at Forholdet helst maa ordnes med det samme for disse Ejendommers Vedkommende, for at der kan skabes den Ro og Sikkerhed og Tryghed, som vi alle maa tilstræbe.